

مطالبه مجدد هسته‌ای؛ نتیجه کم کاری در تنگه هرمز

پاسخ آمریکا به طرح هفت‌روزه ایران، در حالی از مسیر میانجی‌های قطری به عراقچی رسیده که گزارش‌ها از باقی‌ماندن اختلاف بر سر ترتیب اجرای تعهدات حکایت دارد؛ اختلافی که اکنون به نقطه اصلی مناقشه فعلی تبدیل شده است. همزمان، دولت نیز از ارائه پیشنهاد آمریکا به رئیس‌جمهور خبر داده و روایت‌های متناقض درباره امتیازات هسته‌ای، زمان‌بندی اقدامات و سرنوشت تنگه هرمز، فضای مذاکرات کنونی را پیچیده‌تر کرده است.

۷

اجتماع بزرگ (در جستجوی عدالت)

خیابان پشتیبان رسایی

۲

نوبنیاد از بازگشت دوباره اعتراضات کارگری گزارش می‌دهد

هیکو دوباره در آستانه بحران

۴

مسیر حقوقی مقابله با محاصره هوایی

علی بهادری جهرمی
سخنگوی دولت شهید رئیسی

تجربه آغاز محاصره دریایی نشان داد جدیت از همان ابتدای راه ضروری بوده و اقدامات حقوقی، سیاسی، اقتصادی و هر نوع کنش مناسب را باید همین روزهای ابتدایی در دستور کار فوری قرار داد. دولت در این زمینه نباید از هیچ عرصه‌ای مغفول بوده و همزمان کلیه مسیرهای دیپلماتیک و سایر راهکارهای ممکن را فعال نماید چراکه در صورت کوتاهی یا ناتوانی دولت، نیروهای مسلح ناچار به جبران این نقیصه با هزینه‌های سنگین‌تر خواهند بود.

متن کامل در صفحه ۳

صفحه ۵

اقتصادی

صفحه ۶

بین الملل

«کارنامه» ۱۲۱ درصدی پزشک‌یان در تورم تولید

تورم تولیدکننده در حداصل زمستان و بهار گذشته، در هر سه شاخص ماهانه، نقطه به نقطه و سالانه رکورد تاریخی خود را ثبت کرده است. نکته مهم در رابطه با این گزارش، اثر مشهود سیاست‌های دولت بر روند صعودی تورم تولید است.

سناریو در ارتفاع ۱۴ هزار پایی

یک پرواز مسافربری از دبی به مقصد تل‌آویو، پس از درگیری خشونت‌آمیز میان خلبانان، ناگهان مسیر خود را تغییر داد و در فرودگاه تبوک عربستان به زمین نشست. حادثه‌ای که اگرچه بدون تلفات پایان یافت، خیلی زود از یک بحران هوایی به پرونده‌ای امنیتی علیه ایران در اسرائیل تبدیل شد.

اجتماع بزرگ «در جستجوی عدالت» با حضور نمایندگان مجلس و فعالان جبهه انقلاب برگزار شد

خیابان پشیمان رسایی

شامگاه سه‌شنبه ۷ مهرماه، اجتماع بزرگ مردمی «در جستجوی عدالت» با مطالبه «محاکمه کودتاگران» و با حضور جمعی از نمایندگان مجلس و فعالان جبهه انقلاب در میدان ابن‌سینا

شامگاه سه‌شنبه ۷ مهرماه، اجتماع بزرگ مردمی «در جستجوی عدالت» با مطالبه «محاکمه کودتاگران» و با حضور جمعی از نمایندگان مجلس و فعالان جبهه انقلاب در میدان ابن‌سینا

نیست. می‌گوییم که اگر عدالت شیرین است، برای همه باید جاری باشد؛ برای کسانی که کودتا کردند هم باید اجرا بشود. نسبت به کسانی که گرای سیاسی به دشمن دادند هم باید عدالت اجرا بشود، نسبت به اخلالگران بازار ارز و سکه هم باید اجرا بشود. «وی افزود: «به دادگاه احترام می‌گذاریم، اما بهتر بود حکم آقای رسایی پس از دوره نمایندگی ایشان اجرا می‌شد.»

به جای دامن زدن به حواشی، به مطالبات مردم مبعوث رسیدگی کنند

حامد یزدیان، نماینده مردم اصفهان در حساب کاربری خود درباره شکایت قالیباف از رسایی نوشت: «با توجه به تأکیدات مکرر رهبر انقلاب مبنی بر تبدیل نشدن اختلافات موجه و غیرموجه به نزاع، از سران قوا انتظار می‌رود به جای دامن زدن به حاشیه‌ها، با همین جدیت به دنبال حل مسائل اصلی کشور و مبارزه با فساد و تخلفات مورد مطالبه مردم مبعوث بروند»

گفتنی است که مرور محتوای مطالبات مطرح‌شده در تجمعات میدانی و شبانه مردمی طی روزهای اخیر، حاکی از مطالبه اجرای عدالت و حمایت از حجت الاسلام حمید رسایی، نماینده مردم تهران در مجلس شورای اسلامی است. با توجه به شکل‌گیری تجمعات متعدد در حمایت از این نماینده مجلس، به نظر می‌رسد این حمایت‌ها در ادامه تجمعات نیز تداوم داشته باشد و بر دامنه آن افزوده شود.

می‌کنند وارد کشور شوند، اما در داخل با نیروهای انقلابی با حربه محاکمه و زندان برخورد می‌کنند.»

غضنفری تأکید کرد: «مذاکره با قاتل امام شهید، کودکان مدرسه میناب، فرماندهان و دانشمندان را جایز می‌دانید، اما یک نماینده که سه سال قبل در یک تیر هفته‌نامه‌اش به شما انتقاد کرده رادر وسط دوره نمایندگی‌اش به زندان می‌کشید؟»

وی همچنین با خطاب قرار دادن قالیباف افزود: «با دشمنان مدارا، با دوستان شکایت؟! اشداء علی المومنین و رحماء علی الکفار؟! مردم این مسائل را فراموش نمی‌کنند.»

چه کسی قرار است به عملکرد مجلس رسیدگی کند؟

همچنین حجت‌الاسلام نقدعلی، نماینده خمینی‌شهر، در این برنامه اظهار داشت: «امروز بعضی عملکردها در کشور هیچ توجیهی ندارد؛ چه در بحث قضایی، چه در دیپلماسی و چه در بحث تقنین. بحث اتهام آقای رسایی به جای خود؛ چه کسی قرار است به عملکرد مجلس رسیدگی کند؟ چه کسی به اتفاقات نیویورک رسیدگی می‌کند؟ چه کسی به اظهارات درباره انتقام خون امام شهید و توییت‌های خلاف شرع بعضی از فرزندان مسئولین پیام‌ها بحث اقتصادی رسیدگی می‌کند؟! چرا مفاساد اقتصادی را محکوم نمی‌کنید؟ علی خزایی، نماینده ورامین، گفت: «موضوع ما موضوع شخص آقای رسایی

امیرحسین درکی

روزنامه‌نگار

شامگاه سه‌شنبه ۷ مهرماه، اجتماع بزرگ مردمی «در جستجوی عدالت» با مطالبه «محاکمه کودتاگران» و با حضور امت مبعوث، تعدادی از نمایندگان مجلس و جمعی از فعالان جبهه انقلاب، از جمله امیرحسین ثابتی، بیژن نوباوه، حجت‌الاسلام محمد تقی نقدعلی، کامران غضنفری، غلامحسین زارعی، مهدی کوچک‌زاده، زینب قیصری، روح‌الله ایزدخواه، علی خزایی، سیدمرتضی محمودی، ابوالقاسم جراره، محمدحسین رجبی دوانی، میثم نیلی، ابوالقاسم طالبی، شبیرفیروزیان، سیدحسین علوی و میثم نادری، در میدان ابن‌سینا «دروازه شمیران» برگزار شد.

با دشمنان مدارا، با دوستان شکایت!؟

کامران غضنفری، نماینده مردم در مجلس شورای اسلامی، در این اجتماع خطاب به رئیس مجلس اظهار داشت: «در شرایطی که دشمنان مترصد حمله گسترده به کشور و توطئه‌گران در پی اقدامات تروریستی برای فراهم کردن بستر برای بیگانگان هستند، آیا ایجاد اتحاد و همبستگی در مردم و پرهیز از دوقطبی و تفرقه در صفوف مستحکم را با روانه زندان کردن یک نماینده انقلابی پیگیری می‌کنید؟» وی افزود: «با شعار وفاق، از برخی چهره‌های ضدانقلاب و ضدنظام دعوت

خبر کوتاه

سرلشکر رضایی: میزبانی از قصاب غزه پیامدهای مثبتی نخواهد داشت

روز گذشته، محسن رضای، دبیر شورای عالی امنیت ملی در حساب کاربری خود خطاب به اماراتی‌ها نوشت: همان‌طور که میزبانی پایگاه‌های نظامی آمریکا برای شما امنیت به ارمغان نیاورده است، میزبانی از «قصاب غزه» نیز پیامدهای مثبتی نخواهد داشت. وی افزود: از جنگ اخیر درس بگیرید، از آغاز جنگ دست بردارید و از طرح ادعاهای بی‌اساس درباره جزایر ایرانی خودداری کنید!

لاریجانی: توافق اسلام‌آباد به نفع رژیم صهیونیستی بود

محمد جواد لاریجانی، کارشناس ارشد مسائل سیاسی، در صد و پنجاه و ششمین جلسه «حکمت سیاسی اسلام در قرآن» با اشاره به توافق اسلام‌آباد، این توافق را «برجام دوم» توصیف کرد و گفت که این توافق از برجام اول نیز بدتر بود و عمر کوتاه‌تری داشت. وی با بیان اینکه «جبهه مقاومت و ایران فراتر از یک اتحاد است»، درباره مفاد توافق اسلام‌آباد اظهار کرد: در بند اول توافق کردیم که ایران، آمریکا و متحدانشان آتش‌بس داشته باشند؛ خب، این به نفع رژیم صهیونیستی است. یادداشت تفاهم اسلام‌آباد برجام دوم است و از برجام اول هم بدتر بود و عمرش هم کوتاه‌تر بود. وی تأکید کرد: مجلس باید برای مدیریت تنگه هرمز مصوبه داشته باشد. وی در بخش دیگری از سخنان خود به موضوع حجاب اشاره کرد و گفت: «حجاب پیشکش؛ بحث ما الان حدود برهنگی است و یکی از بی‌سامان‌ترین کشورها در برهنگی کشور ماست.» لاریجانی با اشاره به نقش مجلس در شرایط کنونی افزود: در تاریخ می‌نویسند که مجلس در این برهه مهم تعطیل است. دو مصوبه را مجلس باید تصویب کند؛ یکی اینکه باید تعهد عملی به اجرای NPT را تعلیق کنیم. باید درباره این صحبت کنیم که NPT اصلاً چه فایده‌ای دارد. وی ادامه داد: اگر مجلس مصوبه تعلیق اجرای NPT را تصویب کند، تأثیر بین‌المللی خواهد داشت. مجلس باید در سه خط، مصوبه تنگه هرمز را نیز به تصویب برساند.

حسینی: هیچ چیزی از مجلس باقی نمانده است

روز گذشته، شمس‌الدین حسینی، نماینده مجلس شورای اسلامی در سخن مجازی مجلس با بیان اینکه هیچ چیزی از مجلس باقی نمانده است، به مصوبه‌ای عجیب اشاره کرد که در آن عمل‌نقش کمیسیون اقتصادی مجلس به طور غیرقانونی نادیده گرفته شده است و چندین قانون کشور با توجه به آن تغییر کرده است. حسینی با اشاره به همین مطلب اظهار داشت: روی این مصوبه نوشته‌اند محرمانه! یعنی دستگاه‌های اجرایی محرم‌اند و من کمیسیون اقتصادی نامحرم؟ من چه چیزی را نظارت کنم؟ حسینی در ادامه با بیان اینکه دقیقاً برای چه اینجا نشسته‌ایم؟ به غیب قالیباف اشاره کرد و اظهار داشت: به خاطر این مصوبه و نادیده گرفته شدن نقش من نماینده، احساس می‌کنم وظیفه‌ام را به عنوان نماینده به کسی دیگر تفویض کرده‌ام و این برخلاف قانونی است و چنین اختیاری نداشتم!

گفتمان

خلجی: دنیا در حال نظاره تحقق وعده امام شهید است

روز گذشته، براساس گزارش رویترز و انتشار ویدئوهایی از خروج نیروهای آمریکایی در رسانه‌ها، ارتش آمریکا از یکی از آخرین پایگاه‌های خود در عراق خارج شد. این خروج ۲۳ سال پس از حمله آمریکا و متحدانش به عراق در سال ۲۰۰۳ انجام شد. سپهر خلجی، رئیس شورای اطلاع رسانی دولت سیزدهم درواکنش به خروج ارتش تروپیستی آمریکا از عراق در حساب کاربری خود نوشت: «خروج اشغالگران آمریکایی از عراق پس از ۲۳ سال، ترجمه عملیاتی اخراج آمریکا از منطقه است. اخراج آمریکا با نابودی پایگاه‌های بحرین و کویت، عقب‌نشینی تا دریای عرب و از بین رفتن لجستیک آنها در منطقه در حال تحقق است. دنیا در حال نظاره تحقق وعده امام شهید برای اخراج آمریکا از منطقه است.» گفتنی است که «خروج آمریکا از منطقه» از جمله وعده‌های رهبر شهید انقلاب طی سال‌های اخیر بوده است. بویژه ایشان در ۲۱ آذرماه ۱۴۰۳ فرموده بودند: «آمریکا به دنبال این است که جاپای خودش را در منطقه محکم کند؛ اهدافشان اینها است؛ و زمان نشان خواهد داد که ان‌شاءالله هیچ‌کدام به این هدف‌ها نخواهند رسید. مناطق تصرف‌شده سوریه و وسیله‌ی جوانان غیور سوری آزاد خواهد شد. شک نکنید این اتفاق خواهد افتاد. جاپای آمریکا هم قرص نخواهد شد و به توفیق الهی، با حول و قوه‌ی الهی آمریکا هم به وسیله‌ی جبهه‌ی مقاومت از منطقه اخراج خواهد شد.»

جلیلی: سخن گفتن از رفراندوم در وسط جنگ نشانه سستی است

سعید جلیلی روز سه شنبه ۷ مهرماه، در صد و پنجاه و ششمین جلسه از سلسله جلسات حکمت سیاسی اسلام در قرآن، ضمن تبیین آسیب شناسی قرآن کریم در علل تردید افکنی و برخی سستی‌ها در جبهه خودی، اظهار داشت: مسئله اصلی حفظ موضع در برابر

فشار و وسوسه است. قرآن راه این ایستادگی را در اطاعت از خدا و رسول، مجاهدت و صبر قرار می‌دهد؛ یعنی در میدان آزمون، مؤمن باید میان آنچه موجب رضوان الهی است و آنچه جبهه مخالف می‌پسندد، انتخاب خود را روشن نگه دارد و اجازه ندهد ضعف ایمان، او را از جبهه حق به عقب برگرداند.

وی افزود: جنگ یکی از مهم‌ترین صحنه‌های آزمایش انسان است؛ «وَلْتَبْلُوَنَّ بَعْضُكُم مِّنْ بَعْضٍ» تا روشن شود مجاهدان و صابران چه کسانی هستند. عضو مجمع تشخیص مصلحت نظام در ادامه با اشاره به تعبیر مرحوم علامه طباطبایی که خداوند مؤمنی را که در این مسیر درست حرکت کرده، رها نمی‌کند و عمل او را ناقص نمی‌گذارد، اظهار داشت: این‌طور نیست که انسان وسط جنگ، وقتی شرایط سخت شد، سست شود

و بگوید رفراندوم بگذاریم و ببینیم چه کار کنیم که این مسئله تمام شود. طرف مقابل آمده و با شما می‌جنگد و همچنان تهدید می‌کند؛ قرآن می‌گوید سست نشوید و چنین رویکردی نداشته باشید. جلیلی تصریح کرد: رهبر معظم انقلاب در پیام اخیرشان فرمودند به اذعان دیگران ایران امروز به یکی از چهار قدرت مؤثر دنیا تبدیل شده است. در ده‌ها مقاله غربی، دشمنان ما به این مسئله اذعان می‌کنند. و ایشان فرمودند که این محاسبه آنها با محاسبات مادی است، با محاسبات الهی، ایران قدرت اول دنیا است. وی در پایان تأکید کرد: باید معارف سیاسی اسلام را در حکمرانی، سیاست کشور و رفتار سیاسی به کار گرفت و با پرهیز از خطاهای محاسباتی و تصمیم‌گیری، مسیر اطاعت و عمل به این سنت‌های الهی را ادامه داد.

یادداشت

مسیر حقوقی مقابله با محاصره هوایی

علی بهادری جهرمی
سخنگوی دولت شهید رئیس

تجربه آغاز محاصره دریایی نشان داد جدیت از همان ابتدای راه ضروری بوده و اقدامات حقوقی، سیاسی، اقتصادی و هنر و کنش مناسب را باید همین روزهای ابتدایی در دستور کار فوری قرار داد. دولت در این زمینه نباید از هیچ عرصه‌ای مغفول بوده و همزمان کلیه مسیرهای دیپلماتیک و سایر راهکارهای ممکن را فعال نماید چرا که در صورت کوتاهی یا ناتوانی دولت، نیروهای مسلح ناچار به جبران این نقیصه با هزینه‌های سنگین تر خواهند بود. در این راستا، علاوه بر سایر موضوعات ضروری، از نظر حقوقی نیز گزارش به نهادهای حقوقی و سیاسی بین‌المللی ضروری بوده و همزمان باید طرح دعاوی حقوقی را در دستور کار قرارداد. در این زمینه علاوه بر استفاده از ظرفیت دادگاه و اقدام متقابل قضایی در برابر ایالات متحده، بررسی ظرفیت‌های قضایی داخلی کشورهای همسایه در جهت مطالبه غرامت از زیان وارده به شرکت‌های هواپیمایی ضروری است. این قبیل موضوعات تخصصی باید به سازمان‌های تخصصی مربوطه (همچون سازمان هواپیمایی کشوری) و بخش خصوصی مربوطه (شرکت‌های هواپیمایی) واگذار شده و تمامی ظرفیت‌ها از سوی این دو با نهادهای رسمی مشورت و اتخاذ تصمیم شود. همچنین ضروری است با تشکیل یک کارگروه مشترک میان نهادهای مسئول امر خصوصاً سازمان هواپیمایی کشوری و وزارت امور خارجه، اقدامات هر دولت را به صورت مستقل از حیث مستندات رسمی، مبانی حقوقی، دامنه محدودیت و تعهدات ناشی از کنوانسیون شیکاگو و موافقت‌نامه‌های دوجانبه خدمات هوایی بررسی و با مستندسازی موارد نقض تعهدات، پس از انجام مذاکرات رسمی، موضوع را بر اساس ماده ۸۴ کنوانسیون شیکاگو در شورای ایکنو مطرح کند. در این مسیر، سابقه شکایت قطر علیه بحرین، مصر، عربستان سعودی و امارات در سال ۲۰۱۷ اهمیت ویژه‌ای دارد،

زیرا دیوان بین‌المللی دادگستری در رأی ۱۴ ژوئیه ۲۰۲۰، ضمن رد تجدید نظر دولت‌های مذکور، صلاحیت شورای ایکنو برای رسیدگی به اختلافات مربوط به اجرای کنوانسیون شیکاگو را تأیید کرد. در این راستا ضروری است با پرهیز از طرح کلی موضوع «محاصره هوایی»، برای هر کشور اقدام مشخص و مستند، تعهد بین‌المللی قابل اعمال، موارد نقض و پاسخ به دفاع‌هایی مانند امنیت هوانوردی، وضعیت اضطراری، جنگ و تحریم‌های خارجی را مستند کرده و پس از طی مرحله مذاکره، پرونده واجد شرایط را برای رسیدگی نزد شورای ایکنو یا سایر نهادهای قضایی و حقوقی پیش گفته طرح نماید.

خبر کوتاه

طائب: تصاویر جنایات جنگی تا بلندای تاریخ ادامه پیدا خواهد کرد

رئیس سازمان بسیج مستضعفین گفت: این تصویرهایی که در جنگ شکل گرفته پاک‌شدنی نیست و به بلندای تاریخ ادامه پیدا خواهد کرد؛ روزبه‌روز نیز بر تعداد فریم‌های آن افزوده می‌شود. وی افزود: امروز این تصاویر در خود آمریکا حکام این کشور را به پاسخگویی واداشته و دانشجویان دانشگاه‌های بزرگ آمریکا درباره سرنوشت حقوق بشر و بمباران مدارس سؤال می‌کنند. طائب تأکید کرد: همان‌طور که در جنگ نظامی لانچر، شهرک موشکی و نیروی انسانی وجود دارد، در جنگ روایت‌هائیز رسانه و خبرنگار نقش همان شهرک موشکی را ایفا می‌کنند. حجت الاسلام والمصلین طائب در ادامه افزود: جنگ اخیر و پیروزی ملت ایران در برابر دو قدرت بزرگ منطقه‌ای و جهانی، مقدمه فروپاشی آمریکا و اسرائیل در اذهان مردم جهان را فراهم کرد. اصحاب رسانه و خبرنگاران باید کمر همت ببندند و با روایت جنایات جنگ، واقعیت‌ها را برای افکار عمومی جهان به تصویر بکشند.

پزشکیان با اصلاح طلبان تندرو و دارای محکومیت قضایی دیدار کرد

گعده حزبی در اوج بحران ارزی

در دیدار روز گذشته پزشکیان با اصلاح‌طلبان، تعدادی از چهره‌های محکوم قضایی که می‌بایست الان در زندان باشند نیز حضور داشتند. تعدد دیدارهای پزشکیان با اصلاح‌طلبان و حتی چهره‌های تندروی این جریان در حالی است که این طیف در مقاطع مختلف، رویکردی ضدملی داشت و حتی در بیانیه تسلیت شهادت رهبر شهید انقلاب نیز، از طعن و کنایه به نظام اسلامی فروگذار نکرد. تعدد دیدارهای دولت با این جریان سیاسی به روشنی ریشه خطاهای محاسباتی پزشکیان در حوزه‌های داخلی و خارجی را نشان می‌دهد.

جعفر کاظمی

روزنامه‌نگار

چهره‌های اصلی جریان اصلاحات و گفت‌وگو درباره مسائل سیاسی اختصاص دهد؛ رویکردی که درباره اولویت‌های دولت در شرایط فعلی پرسش‌هایی جدی ایجاد می‌کند.

تعدد این دیدارها به وضوح، مبنا و ریشه بخشی از خطاهای محاسباتی دولت در عرصه‌های داخلی و خارجی را نشان می‌دهد. از جمله موضوع مذاکره با آمریکا و یا گزاره تنش‌زدایی از جمله رؤس گفتمانی جریان اصلاحات طی دو دهه اخیر بوده است که نمود آن را در اصرار عجیب دولت چهاردهم برای مذاکره با آمریکا علیرغم دوبار موشک‌باران میز مذاکره می‌توان دید. پیش از این گفته می‌شد که مشورت‌های چهره‌هایی چون ظریف مبنای تصمیمات دولت در سیاست خارجی و موضوع مذاکره با آمریکا است. اکنون و حضور او در این دیدار، این گزاره را قوت بخشیده است. ضمن اینکه ظریف در دو دولت وزیر امور خارجه بوده و سوگیری‌های حزبی و سیاسی او در دوران وزارت جرح و حتی پیش از آن در جریان گفتگو با البرادعی درباره مناسبات انتخاباتی و یا هشدار به آمریکایی‌ها نسبت به عدم موفقیت برجام در پیروزی انتخاباتی رقبای حزبی او همواره یکی از محورهای انتقاد به او بوده است. حضور دیروز ظریف به عنوان عضوی از جبهه اصلاحات در دیدار با رئیس دولت،

مسعود پزشکیان روز گذشته با جمعی از فعالان و کنشگران سیاسی اجتماعی احزاب اصلاح‌طلب دیدار کرد. محمدعلی ابطحی، جواد ظریف، احمد زیدآبادی، آذر منصوری و محسن امین‌زاده از جمله اصلاح‌طلبان حاضر در این جلسه بودند. این البته اولین جلسه پزشکیان با جریان اصلاح نیست. رئیس دولت که روزانه ادعای وفاق با همه جریان‌ها را مطرح می‌کند، پیش از این نیز چند بار با اعضای جبهه اصلاحات و چند نوبت نیز با احزاب اصلاح‌طلبی چون کارگزاران سازندگی و بیا اعتدال و توسعه دیدار کرده بود.

این دیدار، پنجمین دیدار پزشکیان با فعالان اصلاح‌طلب طی دوره ریاست جمهوری اوست؛ دیدارهایی که تداوم آن در شرایطی قابل تأمل است که کشور با مشکلات و فشارهای متعدد اقتصادی و تورم بالا دست‌وپنجه نرم می‌کند و انتظار می‌رود رئیس دولت بخش قابل توجهی از وقت و ظرفیت خود را صرف گفت‌وگو با فعالان و کارشناسان اقتصادی و یافتن راهکار برای مسائل معیشتی مردم کند. با این حال، پزشکیان در حالی که سیاست‌های اقتصادی دولتش با انتقادهای جدی مواجه است، بار دیگر ترجیح داده است بخشی از وقت خود را به دیدار با

شان حزبی و غیرملی او را بار دیگر به نمایش گذاشت.

نکته قابل توجه در خصوص دیدار دیروز پزشکیان با اصلاح‌طلبان، حضور شکوری‌راد در این جلسه بود. او به همراه چهره‌هایی چون آذر منصوری، جواد امام، محسن امین‌زاده، حسین کروبی و ابراهیم اصغرزاده از جمله چهره‌های بازداشتی در برخورد دستگاه قضایی با عوامل و حامیان آشوب‌های دیماه به شمار می‌رفت. شکوری‌راد پس از طرح سخنانی تند علیه مدافعین امنیت کشور، بهمن‌ماه گذشته برای تحمل یک سال حبس به زندان رفته بود. ۲۸ بهمن سال گذشته سخنگوی وقت قوه قضاییه در خصوص بازداشت و پرونده قضایی «علی شکوری‌راد» از فعالان سیاسی اصلاح‌طلب، گفته بود: شکوری‌راد در رابطه با پرونده قبلی، محکومیت قطعی یک سال حبس را دارد که اجرا نشده بود و به این دلیل وارد زندان شد. همچنین در خصوص اظهارات اخیر آقای شکوری‌راد هم پرونده‌ای با اتهام تبلیغ علیه نظام و مسایل امنیتی تشکیل شده است که اکنون در مرحله رسیدگی قرار دارد و در جای خود رسیدگی خواهد شد.

حسینی: چیزی از مجلس باقی نمانده؛ نمایندگان نامحرم شده‌اند

رئیس کمیسیون اقتصادی مجلس شورای اسلامی، در جلسه علنی مجلس با انتقاد شدید از عدم شفافیت در مصوبات دولتی و نادیده گرفته شدن جایگاه نظارتی مجلس، اظهار کرد: هیچی از مجلس باقی نمانده است! من چه چیزی را نظارت کنم؟ روی مصوبه نوشته‌اند محرمانه و آن را به نمایندگان نمی‌دهند. جالب اینجاست که در متن نوشته شده، برای کلیه دستگاه‌های اجرایی است؛ یعنی دستگاه اجرایی محرم است و کمیسیون‌های اقتصاد و برنامه و بودجه مجلس نامحرم هستند؟ خب برای چه نشستیم؟ سید شمس‌الدین حسینی با اشاره به اینکه امروز تولید در اولویت نیست، افزود: ستاد بازسازی که در دولت تشکیل شده، مربوط به تیرماه سال گذشته است؛ ترکیبی که در آن زمان برای شرایطی بود که فشار بر دولت و شرکت‌های دولتی متمرکز بود، اما الان عمده فشارها بر بنگاه‌های صنعتی است؛ با این

در سال گذشته ۵ درصد کاهش داشت و امسال در سه ماهه‌ی نخست، ۳۱ درصد کاهش داشته است. واردات نیز سال گذشته ۱۶۰۶ درصد کاهش یافت و امسال این کاهش به ۲۶۰۵ درصد رسیده است. وی تصریح کرد: وقتی مواد اولیه، کالاهای واسطه‌ای، قطعات و ماشین‌آلات وارد نمی‌شود، نمی‌توان انتظار رونق سرمایه‌گذاری داشت. اقتصاد کشور در شرایط مناسبی قرار ندارد و چشم‌انداز آن نیز تا حدی نگران‌کننده است؛ بخشی از ناترازی‌های موجود ارتباطی با جنگ ندارد و پیش از آن نیز وجود داشته است. حسینی با اشاره به قطعی انرژی برق بیان کرد: وقتی تولید متوقف شود، صادرات نیز کاهش می‌یابد و عرضه در بازار داخلی کم می‌شود؛ در نتیجه قیمت‌ها افزایش می‌یابد؛ بنابراین این مسئله به صورت مستقیم بر صادرات غیرنفتی و بازار داخلی اثر می‌گذارد.

حال وزیر صمت عضو این ستاد نیست. او با ابراز نگرانی از سلب اختیارات قانونی نمایندگان گفت: حس می‌کنم وظیفه‌ام به عنوان نماینده به کسی تفویض شده که برخلاف قانون اساسی چنین اختیاری نداشته است. این نماینده مجلس گفت: برای ارزیابی وضعیت اقتصاد، می‌توان به شاخص‌های کلان مراجعه کرد. سال گذشته سرمایه‌گذاری، شامل سرمایه‌گذاری در ماشین‌آلات، ۱۲ درصد منفی بود و در سه ماهه‌ی نخست امسال شرایط بدتر شده است. رشد اقتصادی سال گذشته یک درصد منفی بوده و امسال وضعیت به مراتب نامناسب‌تر است. نرخ بیکاری نیز سال گذشته براساس نرخ مشارکت فعلی ۷۰۲ درصد بود که اکنون به ۹ درصد رسیده است. اگر نرخ‌های مشارکت گذشته را مبنای قرار دهیم، این عدد بالاتر خواهد بود. رئیس کمیسیون اقتصادی مجلس ادامه داد: صادرات

نوبنیاد از احیای هپکو توسط شهید رئیسی تا بازگشت دوباره اعتراضات کارگری گزارش می‌دهد؛

هپکو دوباره در آستانه بحران

هپکو دوباره خبرساز شده است؛ اما نه با رونمایی از یک ماشین‌آلات جدید، نه با انعقاد قراردادهای نو یا ثبت رکورد تولید. بار دیگر نام هپکو با تجمع کارگران، بلاتکلیفی مدیریتی، نگرانی درباره پرداخت حقوق و هشدار پیرامون توقف تولید به صدراخبار کشور بازگشته است. برای اراک، هپکو صرفاً یک کارخانه نیست؛ این مجموعه یکی از نمادهای صنعتی شهر و بخشی از حافظه صنعتی کشور است؛ کارخانه‌ای که از دهه ۱۳۵۰ در تولید ماشین‌آلات راه‌سازی و معدنی فعال بوده و طی دهه‌ها، دانش فنی، نیروی انسانی متخصص و زیرساختی کم‌نظیر در صنعت ماشین‌آلات سنگین کشور ایجاد کرده است.

پیش رفت و با تلاش‌های شهید رئیسی احیا شد، اما اخیراً بر اثر کم‌توجهی و بی‌تدبیری برخی مسئولان ذی‌ربط، در آستانه بحرانی خودساخته قرار گرفته است. «او در ادامه تأکید کرد: «بلاتکلیفی مدیریتی این کارخانه از سوی دولت (سازمان تأمین اجتماعی) در حدود ۵ ماه گذشته، آن را مجدداً با خطر اعتراضات کارگری و توقف چرخه تولید روبه‌رو کرده است. تجربه تلخ بحران‌های کارگری دهه ۹۰ پیش روی ماست؛ مراقب باشیم با تعلل در یک تصمیم‌گیری مدیریتی آشکار، بحران اجتماعی و امنیتی نیافرینیم. انتظار می‌رود رئیس‌جمهور محترم که بر مسئله کارگری تولید تأکید دارند، شخصاً به این موضوع ورود فرمایند.»

فرزاد مخلص‌الائمه، استاندار استان مرکزی در دولت سیزدهم نیز پیش‌تر نسبت به وضعیت جاری هپکو هشدار داده بود. وی با اشاره به دستاوردهای گذشته این مجموعه یادآور شد که هپکو نزدیک به پنج سال هیچ‌گونه حقوق معوقه‌ای نداشته و توانسته بود محصولات خود را به مرحله صادرات برساند؛ اما در ماه‌های اخیر مجدداً خطوط تولید با چالش مواجه شده و بخشی از قطعات مورد نیاز در گمرک معطل مانده است. مخلص‌الائمه با درخواست از مسئولان برای تبیین شفاف برنامه‌هایشان، هشدار داد که نباید اجازه داد این سرمایه ملی بار دیگر دچار سرنوشت شوم دهه ۹۰ شود.

انتصاب مدیرعامل؛ پایان بحران؟

سرانجام روز گذشته، سازمان تأمین اجتماعی مهدی خطیبی را به عنوان مدیرعامل جدید هپکو منصوب کرد؛ مدیری که پیشینه فعالیت در صنعت خودروسازی و بخش‌های مختلف اقتصادی را در کارنامه دارد. هم‌زمان، فرمانداری اراک نیز اعلام کرد که حقوق شهروמה کارگران پرداخت خواهد شد، معوقات بیمه‌ای تسویه شده و مقرر است با تسریع در ترخیص تجهیزات گمرکی، روند تولید با سرعت پیگیری شود. هرچند این اقدامات می‌تواند پاسخی موقت به بخشی از مطالبات عاجل کارگران باشد، اما برای درمان ریشه‌ای هپکو کافی به نظر نمی‌رسد. امروز صدای مطالبات کارگران هپکو بار دیگر طنین‌انداز شده است؛ صدایی که اگر با تدبیر و در زمان مناسب شنیده شود، می‌تواند نقشی بازدارنده و پیشگیرانه داشته باشد، نه آنکه مقدمه‌ای بر تکرار بحران‌های گذشته گردد.

بدین ترتیب، هپکو در دولت سیزدهم توانست از فضای تنش، رکود و ناامیدی فاصله بگیرد و بار دیگر «تولید» را محور اصلی فعالیت‌های خود قرار دهد.

بازگشت دوباره اعتراض کارگران

با وجود این دستاوردها، در روزهای اخیر کارگران هپکو بار دیگر دست به اعتراض زده‌اند؛ اعتراضاتی که دیروز وارد چهارمین روز خود شد. خواسته اصلی کارگران، تعیین تکلیف مدیریت و بازگشت پایدار هپکو به چرخه تولید اعلام شده است. خبرگزاری اصلاح‌طلب ایلنا و از حامیان دولت چهاردهم نوشت: کارگران نسبت به بلاتکلیفی مدیریتی معترض‌اند و خواستار انتصاب فوری مدیرعامل و رفع موانع تولید هستند. براساس گزارش این رسانه، یکی از کارگران اظهار داشته که کارکنان خواستار استقرار مدیریت باثبات هستند و به اداره کارخانه با سرپرستی اعتراض دارند؛ وی همچنین وضعیت کنونی هپکو را تا پیش از معرفی مدیرعامل مقتدر، به «کشتی بی‌ناخدا» تشبیه کرده است. در همین گزارش، کارگر دیگری مدعی شده که روند تولید در سال جاری متوقف مانده و حتی برای تسویه بخشی از مطالبات مزدی از استقراض و تسهیلات بانکی استفاده شده است. با توجه به انتقال مالکیت هپکو به سازمان تأمین اجتماعی در سال ۱۳۹۹، امروز و پس از گذشت چند سال، بار اصلی مسئولیت وضعیت مدیریتی و اقتصادی کارخانه متوجه این نهاد عمومی است. اداره‌ها به یک قطب صنعتی با سرپرست موقت، اختلال در برنامه‌ریزی خطوط تولید، معطلی قطعات و تجهیزات اساسی در گمرکات کشور و ایجاد نگرانی عمیق برای امنیت شغلی کارگران، مسائلی هستند که پاسخ‌گویی شفاف و اقدام فوری مالک و متولی حقوقی مجموعه را می‌طلبد.

هپکو را دوباره زمین‌نزد

مهدی مجاهد، معاون پیگیری‌های ویژه دفتر رئیس‌جمهور شهید نیز با هشدار نسبت به وضعیت پیش‌آمده برای هپکو، در یادداشتی نوشت: «وضعیت کارخانه هپکو نگران‌کننده و نیازمند اقدام فوری مدیریتی است. کارخانه‌ای که در حوزه تولید ماشین‌آلات و تجهیزات صنعتی از ظرفیتی بی‌نظیر به‌ویژه در شرایط حساس کنونی کشور برخوردار است، یک بار در دهه نود تا مرز نابودی

تجمع‌های کارگری به یکی از تصاویر تکرارشونده در صنعت بدل شد. مطالبات کارگران نیز تنها به دریافت حقوق محدود نمی‌شد؛ بلکه تعیین تکلیف مالکیت، انتخاب مدیریتی توانمند، تأمین مواد اولیه، بازگشت خطوط تولید به چرخه کار و تضمین امنیت شغلی، بخش مهمی از خواسته‌های مطرح‌شده در آن سال‌ها بود.

ورود شهید رئیسی به پرونده هپکو

در چنین شرایطی، پرونده هپکو در دوره ریاست شهید آیت‌الله‌سید ابراهیم رئیسی بر قوه قضائیه مورد توجه ویژه قرار گرفت. شهید رئیسی در سال ۱۳۹۸ از نزدیک در جریان مشکلات هپکو و مطالبات کارگران قرار گرفت و وضعیت مالکیت، صلاحیت سهام‌دار و معضلات مدیریتی شرکت را پیگیری کرد؛ پیگیری‌هایی که در سطح سران قوا نیز استمرار یافت. سرانجام در سال ۱۳۹۹، سهام هپکو به سازمان تأمین اجتماعی واگذار شد. پس از آن در دولت سیزدهم، احیای هپکو با تمرکز بر جهش تولید و بازگرداندن این مجموعه به مدار فعالیت دنبال شد. آمار و گزارش‌های آن دوره نیز حاکی از رشد تولید بود؛ به‌طوری‌که تولید از حدود ۷۰ دستگاه در سال ۱۴۰۰ به بیش از ۲۳۰ دستگاه در سال ۱۴۰۱ ارتقا یافت.

بازگشت هپکو به مدار تولید در دولت سیزدهم

آنچه در دوره مدیریت شهید رئیسی حائز اهمیت بود، تنها حمایت‌های مدیریتی و دولتی نبود؛ بلکه تلاش برای تغییر مسیر شرکت از یک بنگاه درگیر با بحران‌های کارگری به یک واحد صنعتی پویا و فعال بود. در آن مقطع، مسئله بازاریابی و ایجاد تقاضا برای محصولات هپکو نیز به‌طور جدی پیگیری شد؛ با این هدف که دستگاه‌های دولتی و نهادهایی که امکان تأمین تجهیزاتشان از داخل وجود داشت، ملزم به خرید تولیدات داخلی شوند و سفارش‌ها به سمت این مجموعه هدایت شود. بازید شهید رئیسی از هپکو در تیرماه ۱۴۰۱ نیز در امتداد همین رویکرد تعریف می‌شد.

نیمای سوهیلی

روزنامه نگار

هپکو دوباره به نقطه‌ای رسیده که خاطره تلخ دهه ۹۰ را برای کارگران و صنعت کشور زنده می‌کند؛ شرکتی که پس از سال‌ها بحران مالکیت، مدیریت و تولید، با اقدامات شهید رئیسی به مدار تولید بازگشت، اکنون مجدداً با اعتراض کارگران، بلاتکلیفی مدیریتی، اختلال در تولید و نگرانی درباره آینده خود مواجه شده است. هپکو برای کشور و شهر اراک تنها یک واحد صنعتی نیست؛ این شرکت از مهم‌ترین مجموعه‌های تولید تجهیزات سنگین در کشور به شمار می‌رود که از دهه ۵۰ فعالیت خود را آغاز کرد و طی چند دهه، دانش فنی و نیروی انسانی متخصص و قابل توجهی در زمینه تولید ماشین‌آلات راه‌سازی، معدنی و صنعتی در آن شکل گرفت. اهمیت هپکو در شرایط فعلی دوچندان است؛ چراکه کشور از یک سو با محدودیت‌های ارزی و تحریم روبه‌رو است و از سوی دیگر برای توسعه معادن و زیرساخت‌ها به ماشین‌آلات سنگین نیاز دارد؛ بنابراین توقف یا کاهش تولید این شرکت، صرفاً یک مسئله درون‌شرکتی نیست و می‌تواند وابستگی کشور به واردات تجهیزات را افزایش دهد.

خصوصی‌سازی؛ آغازی بر بحران هپکو

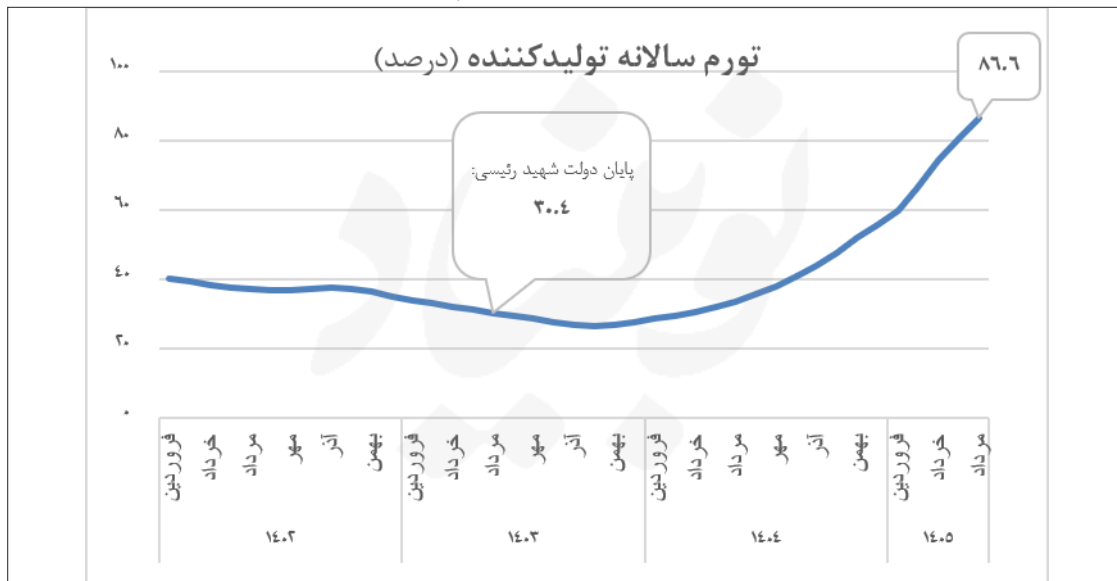
مشکلات هپکو از سال‌های پس از خصوصی‌سازی شدت گرفت. این شرکت در سال ۱۳۸۵ در چارچوب سیاست‌های خصوصی‌سازی واگذار شد، اما در ادامه، اختلافات درباره اهلیت مالک، شیوه مدیریت، تأمین مالی و نحوه اداره شرکت بالا گرفت. براساس گزارش‌های منتشرشده از آن دوره، کاهش تولید، کمبود نقدینگی، انباشت بدهی و ناتوانی در پرداخت منظم حقوق، به تدریج هپکو را از یک مجموعه صنعتی پررونق به شرکتی بحران‌زده تبدیل کرد. در سال ۱۳۹۵ نیز ۶۰ درصد از سهام هپکو به شرکت «هیدرواطلس» واگذار شد، اما تغییر مالکیت هم نتوانست گره‌ای از مشکلات باز کند. در پی آن،

بانک مرکزی گزارش داد؛

«کارنامه» ۱۲۱ درصدی پزشکيان در تورم توليد

پس از ماه‌ها تأخیر، گزارش بانک مرکزی از تورم تولیدکننده روز گذشته منتشر شد؛ گزارشی که مطابق انتظار، حاوی ارقام ناخوشایندی از تورم تولید بود. طبق این گزارش، تورم تولیدکننده در حداقل زمستان و بهار گذشته، در هر سه شاخص ماهانه، نقطه به نقطه و سالانه رکورد تاریخی خود را ثبت کرده

است. نکته مهم در رابطه با این گزارش، اثر مشهود سیاست‌های دولت بر روند صعودی تورم تولید است. در حالی که دولتمردان تلاش می‌کنند جنگ و محاصره اقتصادی را عامل اصلی و حتی تنها عامل مشکلات اقتصادی، و به‌ویژه تورم معرفی کنند.

هادی هدایت زاده

روزنامه نگار

گزارش بانک مرکزی نشان می‌دهد روند تشدید تورم تولیدکننده مانند بسیاری از شاخص‌های اقتصادی دیگر، ماه‌ها پیش از جنگ، مسیرو به وخامتی را در پیش گرفته بود. حتی هفت ماه سانسور آمار تورم تولید، مانع افشای وضعیت وخیم این شاخص در ماه‌های پس از شوک ارزی زمستان سال گذشته نشد. پیش از انتشار گزارش بانک مرکزی، وضعیت این شاخص مشخص بود. آمارهای مرکز آمار و همچنین گزارش اخیر پژوهشکده پولی بانک مرکزی نشان می‌داد که تورم نقطه به نقطه تولید در بهار امسال به آستانه ۱۰۰ درصد رسیده و حتی از آن عبور کرده است.

رد ادعای دولت؛

تورم پیش از جنگ صعودی شد

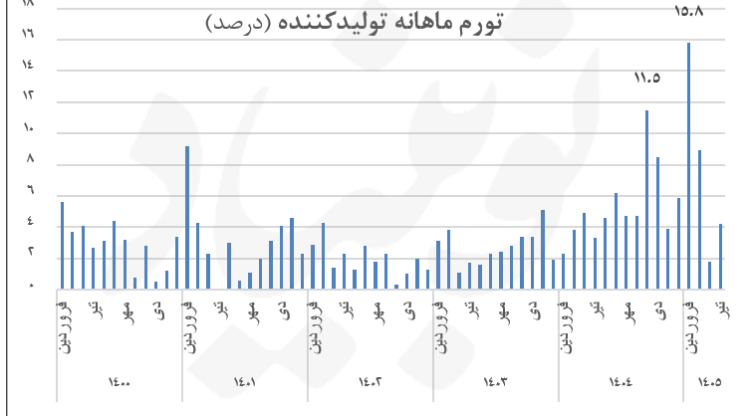
از اوایل سال جاری، مقامات دولت و رسانه‌های وابسته به آنان در حرکتی هماهنگ، جنگ را به عنوان عامل اصلی مشکلات اقتصادی جاز زدند. هر بار که گلایه‌ای از سوی مردم، منتقدان یا نمایندگان مجلس درباره وضعیت اقتصادی مطرح می‌شد، رسانه‌های پرتعداد وابسته به دولت بلافاصله جنگ را عامل مشکلات معرفی کرده و بدین ترتیب، دولت را از پاسخگویی نسبت به تبعات سیاست‌های اقتصادی خود مبرا می‌سازند. با همه این تلاش‌ها، آمارهای رسمی حقیقت دیگری را روایت می‌کرد. گزارش‌های جدید نشان می‌داد روند رو به وخامت شاخص‌های مختلف

اقتصادی، تقریباً از همان ماه‌های نخست شروع به کار دولت پزشک‌یان آغاز شده بود. کاهش نرخ رشد اقتصادی، افزایش بیکاری، تضعیف بازار کار و البته افزایش تورم تولیدکننده و مصرف‌کننده، همگی ماه‌ها پیش از جنگ رمضان و حتی پیش از جنگ ۱۲ روزه آغاز شده بود. گزارش دیروز بانک مرکزی از تورم تولیدکننده هم بر همین حقیقت تأکید می‌کند.

تورم تولید چگونه صعودی شد؟

طبق گزارش بانک مرکزی، نخستین موج تورم تولید در پاییز و زمستان سال ۱۴۰۳ رخ داد؛ زمانی که نه خبری از جنگ رمضان بود و نه حتی جنگ ۱۲ روزه. این موج تورمی درست پس از آن رخ داد که بانک مرکزی نرخ ارز رسمی را در مرکز مبادله، ناگهان از حدود ۵۲ به ۶۲ هزار تومان افزایش داد. این افزایش ناگهانی، موجی از افزایش قیمت کالاهای وارداتی را رقم زد. از آنجا که بخش عمده کالاهای وارداتی شامل کالاهای واسطه‌ای و سرمایه‌ای تولید است، نتیجه این اقدام، افزایش تورم نقطه به نقطه تولید از ۲۵.۹ درصد در آذر ۱۴۰۳ به ۳۷ درصد در اسفند همان سال بود.

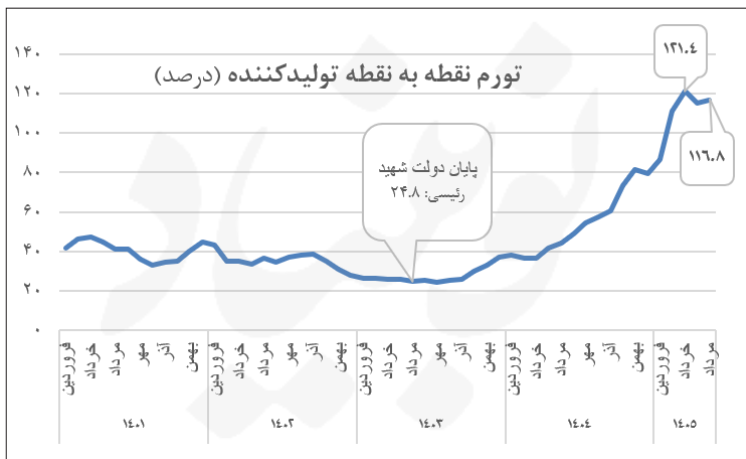
موج بعدی در دی‌ماه ۱۴۰۴ و پس از شوک ارزی موسوم به «سیاست یکسان‌سازی نرخ ارز» شکل گرفت. تورم نقطه به نقطه تولیدکننده از ۶۰.۶ درصد در آذرماه به ۷۳ درصد در دی و سپس ۸۱.۶ درصد در بهمن رسید. همزمان، تورم ماهانه تولیدکننده نیز در دی به ۱۱.۵ درصد و در بهمن به ۸.۵ درصد رسید؛ ارقامی که در مقایسه با ماه‌های قبل، جهش قابل توجهی داشتند. از ۱۴ دی ۱۴۰۴، دو تالار مرکز مبادله در قالب یک تالار واحد

هم به عوامل قبلی اضافه شد. تورم ماهانه تولیدکننده در فروردین امسال ۵.۹ درصد بود، در اردیبهشت به ۱۵.۸ درصد رسید و در خرداد نیز ۸.۹ درصد ثبت شد. همزمان، تورم نقطه به نقطه از ۸۶.۴ درصد در فروردین به ۱۱۱.۱ درصد در اردیبهشت و ۱۲۱.۴ درصد در خرداد رسید. تورم سالانه نیز از ۶۰ درصد در فروردین به ۶۶.۶ درصد در اردیبهشت و ۷۴.۱ درصد در خرداد افزایش یافت. آثار جنگ و اختلال در زنجیره عرضه، عامل دیگری در تشدید فشار هزینه‌ای در بهار امسال به شمار می‌رود. یکی دیگر از عوامل سمت هزینه تولید در سال ۱۴۰۵، افزایش هزینه نیروی کار است. افزایش ۶۰ درصدی دستمزد که برای جبران آثار شوک ارزی دی‌ماه اعمال شد، به خصوص برای بنگاه‌هایی که سهم نیروی انسانی در هزینه تمام‌شده آن‌ها بالاست، مستقیماً هزینه تولید را بالا برد. البته برای نسبت دادن دقیق اثر افزایش به دستمزد، به اطلاعات جزئی‌تر درباره وزن دستمزد در هزینه تولید صنایع و داده‌های بنگاه‌ها نیاز است. بنابراین افزایش دستمزد را باید یک عامل بالقوه و مهم در سمت هزینه دانست، نه اینکه تمام جهش اردیبهشت را به آن نسبت داد. در مجموع، بخشی از جهش تورم تولیدکننده در بهار امسال را می‌توان در چارچوب مجموعه‌ای از شوک‌های هزینه‌ای بررسی کرد: جنگ و اختلال در عرضه از یک سو، افزایش هزینه نیروی کار از سوی دیگر و فشارهای ارزی و نهاده‌ای که از ماه‌های قبل در اقتصاد انباشته شده بود.

تورم تولید؛ از ۲۵ درصد دولت شهید رئیسی تا ۱۱۷ درصد پزشک‌یان

فاصله میان مرداد ۱۴۰۳ و مرداد ۱۴۰۵، عمق تغییر در فشار هزینه‌ای تولید را نشان می‌دهد. در پایان دولت سیزدهم، تورم سالانه تولیدکننده ۳۰.۴ درصد و تورم نقطه به نقطه ۲۴.۸ درصد بود. در مرداد ۱۴۰۵، همین دو شاخص به ترتیب به ۸۶.۶ درصد و ۱۱۶.۸ درصد رسیده‌اند. نکته مهم دیگر، تغییر روند تورم از وضعیت نزولی به وضعیت صعودی است. مسیر تورم تولیدکننده که در ماه‌های پایانی دولت سیزدهم و آغازین دولت پزشک‌یان نزولی بود، صعودی شد. این روند برای شاخص سالانه، البته پیوسته صعودی بوده به طوری که از دی‌ماه ۱۴۰۳ که تورم

سالانه به ۲۶.۵ رسید، این شاخص همواره در مسیر صعودی قرار داشته است. شاخص نقطه به نقطه هم به جز در تعداد اندکی از ماه‌ها، صعودی بوده است. موارد یادشده نشان می‌دهد در فاصله این دو مقطع، تورم سالانه تولیدکننده تقریباً سه برابر و تورم نقطه‌ای بیش از چهار برابر شده است. حتی اگر تمام افزایش‌های پس از آغاز جنگ را به شوک جنگ نسبت دهیم، جهش دی و بهمن ۱۴۰۴ همچنان در کارنامه اقتصادی دولت پزشک‌یان باقی می‌ماند.

همراستایی جنگ

با سیاست‌های تورم‌زای دولت

پس از شوک تورمی ناشی از سیاست ارزی دی‌ماه سال گذشته (دوره همتی)، جنگ

عامل جهش نرخ ارز، سیاست‌های بانک مرکزی است

مصطفی پوردهقان، عضو کمیسیون صنایع و معادن مجلس، با انتقاد از سیاست‌های اقتصادی دولت و بانک مرکزی، گفت: سیاست‌گذاری‌هایی که آقای همتی همچنان به عنوان مدافع «شوکرمانی» اجرا می‌کند، مسبب بسیاری از اتفاقات تلخ امروز است. هرچقدر هم که تذکر می‌دهیم، اعتقاد آقای همتی همچنان بر پایه قصه شوکرمانی است. وی با بیان اینکه عرضه‌کننده‌ی اصلی ارز در کشور بانک مرکزی است، افزود: همتی فکر می‌کند بانک مرکزی یک بنگاه اقتصادی است که باید درآمد کسب کند تا از طریق آن، کسری بودجه‌ی دولت جبران و حذف شود. در چنین شرایطی، او به دنبال آن است که ارز خود را گران‌تر بفروشد. دقیقاً یکی از عوامل اصلی جهش نرخ ارز، همین دیدگاه است. این نماینده‌ی مجلس اظهار داشت: جهش‌های پیاپی نرخ ارزی به جنگ ندارد؛ هرچند جنگ هم اثرگذار است، اما نتیجه‌ی سیاست‌های نادرست بانک مرکزی است. تلخ‌ترین اتفاق این است که همتی هنوز هم از اشتباهات خودش درس نگرفته و کماکان در حال افزایش نرخ ارز در بازار آزاد است.

وی تصریح کرد: تورم مصرف‌کننده در مرز ۹۰ درصد است. در چنین وضعیتی، بانک مرکزی به گونه‌ای خبررسانی می‌کند که گویی طبل شادانه می‌کوبد و اعلام می‌کند تورم ۹۰ درصدی را به ۸۸.۹ درصد رسانده و مسیر کاهشی شده است. پوردهقان تأکید کرد: با این سیاست‌های بانک مرکزی و دولت، اگر امروز جنگ هم نداشتیم، مطمئن باشید همین تورم سه‌رقمی را داشتیم. در دی‌ماه که جنگ نبود، به پزشک‌یان نامه نوشتیم و گفتیم سیاست‌های شوکرمانی دولت باعث تورم می‌شود و همین هم شد؛ حق ندارید گرانی‌ها را گردن جنگ بیندازید.

یادداشت

بحران از پمپ بنزین به کاخ سفید می‌رسد

حسین نعمتی
روزنامه‌نگار

تصویر آمریکا این روزها به شکلی شده است که یک جبهه به جبهه دیگر می‌دود تا تبعات تصمیمات خودش را مهار کند. تازه‌ترین نشانه این وضعیت، انفجار قیمت گازوئیل و رسیدن فشار آن به قلب پایگاه سیاسی ترامپ است. جایی که جمهوری خواهان سال‌ها آن را حیاط خلوت خود می‌دانستند.

گزارش واشنگتن پست از یک واقعیت قابل توجه پرده برمی‌دارد و آن قیمت سرسام‌آور گازوئیل است. حتی جمهوری خواهان مناطق به شدت قرمز را وادار کرده درباره ادامه جنگ با ایران موضع بگیرند. مایک راجرز، نامزد جمهوری خواه سنا در میشیگان، صراحتاً خواستار پایان سریع جنگ شده و اشلی هینسون در آیووا نیز همزمان با تشدید فشار بر کشاورزان، از ممنوعیت موقت صادرات گازوئیل حمایت کرده است. این فقط اختلاف بر سر یک سیاست اقتصادی نیست بلکه نشانه‌ای از آن است که هزینه بحران خارجی، مستقیماً به زندگی رای‌دهنده آمریکایی منتقل شده است. مسئله اما فقط گازوئیل نیست.

کاخ سفید در هفته‌های اخیر برای مهار فشار اقتصادی، یکی پس از دیگری راهکارهایی را روی میز گذاشته است. از واردات بدون تعرفه گوشت و تغییر موضع درباره آن، تا خرید اوراق خزانه، ایده پرداخت ۵ هزار دلار به هر آمریکایی و حالا ممنوعیت صادرات گازوئیل. وجه مشترک همه این طرح‌ها، یک واقعیت ساده است؛ اینکه فشار اقتصادی آن قدر جدی شده که دولت ناچار است مدام نسخه‌های جدیدی برای کنترل آن امتحان کند. حتی ایالت تگزاس نیز از این وضعیت در امان نمانده است. گرگ ابوت، فرماندار جمهوری خواه تگزاس، در ۲۸ سپتامبر به دلیل قیمت بالای سوخت وضعیت اضطراری اعلام کرد و برای کاهش فشار بر کشاورزی و حمل و نقل، محدودیت استفاده از گازوئیل یارانه‌ای را کاهش داد. در ایالتی که نماد انرژی آمریکا محسوب می‌شود، قیمت متوسط گازوئیل به ۵.۸۶ دلار در هر گالن رسیده است.

طنز ماجرا اینجاست که حتی نسخه‌ای که قرار بود مشکل را حل کند، خود به مشکل تازه‌ای تبدیل شده است. ممنوعیت صادرات گازوئیل با مخالفت شرکت‌های بزرگ نفتی و حتی کریس رایت، وزیر انرژی دولت ترامپ، مواجه شده. زیرا به گفته تحلیل‌گران، این سیاست می‌تواند تولید پالایشگاه‌ها را مختل کرده و در بخش‌هایی از آمریکا قیمت سوخت را بالاتر ببرد.

از سوی دیگر، واشنگتن پست گزارش می‌دهد نرخ وام مسکن ۳۰ ساله به ۷ درصد رسیده و بدوی ملی آمریکا نیز از مرز ۴۰ تریلیون دلار عبور کرده است. یعنی بحران فقط در پمپ بنزین نیست.

از مزعه و کامیون و فروشگاه تا بازار اوراق قرضه و خانه آمریکایی‌ها امتداد پیدا کرده است. بحران زمانی برای ترامپ حساس تر می‌شود که دیگر فقط مخالفان دولت درباره آن حرف نزنند بلکه کشاورز جمهوری خواه، راننده کامیون، نامزد جمهوری خواه سنا و فرماندار جمهوری خواه همگی از یک درد مشترک بگویند.

آمریکا حالا با صورتحساب تصمیماتش روبه‌رو شده است. صورتحسابی که از تنگه هرمز تا پمپ بنزین‌های تگزاس و مزارع آیووا کشیده شده و نشان می‌دهد حتی در داخل آمریکا نیز جنگ، تحریم و ماجراجویی خارجی وقتی به جیب مردم برسد، دیگر مسئله‌ای دور از دسترس نیست.

بین الملل

حماس: دفاع از قدس و مسجد الاقصی تا آزادسازی آن ادامه دارد

پایگاه خبری «اینتلیجنس آنلاین» از تحرکات جدید عربستان برای تقویت نیروهای وابسته به ریاض در برابر ارتش یمن و انصارالله خبر داد. بر اساس این گزارش، نهادهای سعودی اخیراً با شماری از مشاورانی تماس گرفته‌اند که سابقه فعالیت در زمینه جذب نیروهای نظامی از بخش خصوصی برای پشتیبانی از ارتش عربستان را دارند؛ اقدامی که می‌تواند نشانه‌ای از تلاش ریاض برای جبران ضعف نیروهای تحت حمایت خود در میدان نبرد باشد.

این پایگاه با اشاره به سابقه همکاری عربستان و امارات در به‌کارگیری نیروهای کلمبیایی وابسته به شرکت آمریکایی بلک‌واتر، نوشته است تحرکات تازه ریاض در شرایطی صورت می‌گیرد که نیروهای همسو با این کشور با کاهش توان و کارآمدی در جبهه‌ها روبه‌رو شده‌اند. بر اساس این گزارش، تسلط نیروهای صنعا بر بخش‌هایی از ساحل غربی و محدوده تنگه باب‌المندب و همچنین حملات به زیرساخت‌های نفتی عربستان، فشار بیشتری بر ریاض وارد کرده است.

با این حال، سابقه حضور نیروهای خارجی نیز نشان می‌دهد استفاده از مزدوران در نبردهای پیشین نتوانسته دستاورد تعیین‌کننده‌ای برای ائتلاف تحت رهبری عربستان ایجاد کند. اکنون تلاش برای جذب دوباره نیروهای خصوصی، بیش از هر چیز از دشواری ریاض در اتکا به نیروهای محلی و تغییر موازنه میدانی حکایت دارد.

حادثه فلای دبی، عملیات انگلیس و هشدار نتانیا هو در یک قاب

سناریو در ارتفاع ۱۴ هزار پایی

یک پرواز مسافری از دبی به مقصد تل‌آویو، پس از درگیری خشونت‌آمیز میان خلبانان، ناگهان مسیر خود را تغییر داد و در فرودگاه تیوک عربستان به زمین نشست. حادثه‌ای که اگرچه بدون تلفات پایان یافت، خیلی زود از یک بحران هوایی به پرونده‌ای امنیتی علیه ایران در اسرائیل تبدیل شد. رسانه‌های اسرائیلی موجی از روایت‌های تروریستی به راه انداختند و مقام‌هایی مانند ای‌تامار بن‌گور نیز با هدف مشروعیت بخشی به احتمال هرگونه حمله در آینده به ایران آن را با کشورمان مرتبط ساختند.

این تهدید شد تا مشخص شود این هشدار دقیقاً بر چه اطلاعاتی استوار است. آنچه در کنار هم قرار دادن این تحولات نشان می‌دهد، ضرورت توجه به یک واقعیت مهم است؛ در شرایطی که رژیم صهیونیستی در آستانه انتخابات با مجموعه‌ای از بحران‌های امنیتی و سیاسی مواجه است، هر حادثه‌ای می‌تواند به ابزاری برای شکل‌دهی به افکار عمومی و توجیه اقدامات بعدی تبدیل شود. از حادثه یک هواپیمای مسافری و روایت‌های متفاوت درباره علت آن گرفته تا ماجرای بازداشت افراد در نزدیکی یک پایگاه نظامی مورد استفاده آمریکا در انگلیس، وجه مشترک مهمی وجود دارد: سرعت بالای تولید روایت‌های امنیتی و تلاش برای نسبت‌دادن حوادث مبهم به یک دشمن خارجی، پیش از آن که تحقیقات مستقل به نتیجه نهایی رسیده باشد.

این مسئله به‌ویژه زمانی اهمیت پیدا می‌کند که چنین روایت‌هایی در فضای ملتهب منطقه و همزمان با افزایش فشار بین‌المللی و توجیه اقدامات نظامی فراهم کند. تجربه سال‌های گذشته نیز نشان داده است که عملیات روانی و جنگ روایت‌ها، بخش جدایی‌ناپذیر منازعه میان ایران و رژیم صهیونیستی است. آنچه برای تهران اهمیت دارد، حفظ آمادگی، رصد دقیق تحولات و جلوگیری از شکل‌گیری غافلگیری راهبردی است؛ چرا که در شرایط فعلی، ممکن است خود یک حادثه مبهم، بیش از اصل حادثه، به بخشی از یک منازعه بزرگ‌تر بر سر روایت، افکار عمومی و تصمیم‌سازی سیاسی تبدیل شود.

ارائه کرد و مدعی شد فردی قصد داشته هواپیمای ساقط کند و ۱۸۰ اسرائیلی را به قتل برساند. او در ادامه بر ضرورت ادامه عملیات نظامی اسرائیل علیه ایران و لبنان و غزه گفت و همین سناریو هدف رژیم صهیونیستی برای حمله به ایران را بیشتر پررنگ کرد. چند روز پیش از این حادثه نیز در بریتانیا، پنج مرد در نزدیکی پایگاه هوایی بازداشت شدند.

پایگاهی که در جریان عملیات نظامی آمریکا علیه ایران مورد استفاده قرار گرفته است. سه خودروی مشکوک در اطراف پایگاه شناسایی شد و نیروهای امنیتی بریتانیا وارد عمل شدند. در ادامه، پنج تبعه بریتانیایی بازداشت شدند.

اما موضوع این حادثه نیز دقیقاً مشابه حادثه هواپیمای بود. رسانه‌های صهیونیستی این موضوع را به ایران گره زدند. اما این سناریوها در خلأ سیاسی رخ نداده است. انتخابات پارلمانی اسرائیل برای ۲۷ اکتبر برنامه‌ریزی شده و نتایج نظرسنجی‌های هفته‌های اخیر همچنان از نبود یک اکثریت روشن حکایت دارد. در یکی از نظرسنجی‌های اخیر، دو بلوک اصلی ۵۳ کرسی به دست آوردند. یعنی هر دو فاصله محسوسی به ۶۱ کرسی لازم برای تشکیل دولت داشتند.

در چنین شرایطی، سخنان نتانیا هو درباره احتمال وقوع حمله پیش از انتخابات اهمیت مضاعفی پیدا می‌کند. نخست وزیر جنایت‌کار رژیم صهیونیستی گفت نشانه‌هایی وجود دارد که ایران ممکن است پیش از انتخابات به این رژیم حمله کنند. این گزافه‌گویی‌ها تا حدی بی‌اساس بود که یائیر لاپید، رقیب انتخاباتی نتانیا هو نیز خواستار ارائه جزئیات درباره

احسان میرباقری

روزنامه‌نگار

صبح دیروز، پرواز شرکت فلای دوبی که از دبی عازم تل‌آویو بود، پس از وقوع درگیری در کابین خلبان پیام اضطراری ارسال کرد. رسانه‌های اسرائیلی از آن به عنوان هواپیمارایی یاد کردند. بسیاری از رسانه‌های دیگر جهان اما آن را به عنوان درگیری و تلاش خلبان برای خودکشی معرفی نمودند. هواپیمای مدت کوتاهی حدود ۱۴ هزار پا کاهش ارتفاع داشت و در نهایت مسیر خود را تغییر داد و در فرودگاه تیوک عربستان سعودی به زمین نشست. با وجود انتشار فیلم‌هایی از هراس مسافران همه آنها سالم ماندند و دو خلبان که تصاویری خونین از آنها منتشر شد نیز برای درمان به بیمارستان منتقل شدند.

اما ماجرا از همان دقایق نخست وارد فضای امنیتی شد. پروپاگاندایی که دولت جنایت‌کار صهیونیستی برای آن خود را آماده کرده بود با یک پازل دیگر یعنی پرواز جنگنده‌های اسرائیلی ادامه یافت. در این میان، ای‌تامار بن‌گور، وزیر امنیت داخلی اسرائیل، روایت بسیار شدیدتری

انتخابات در

بن‌بست

سناریوهای پرچم دروغین رژیم صهیونیستی علیه ایران بی‌هدف دنبال نمی‌شود. انتخابات پارلمانی اسرائیل برای ۲۷ اکتبر برنامه‌ریزی شده و نتایج نظرسنجی‌های هفته‌های اخیر همچنان از نبود یک اکثریت روشن حکایت دارد. در یکی از نظرسنجی‌های اخیر، دو بلوک اصلی ۵۳ کرسی به دست آوردند. یعنی هر دو فاصله محسوسی به ۶۱ کرسی لازم برای تشکیل دولت داشتند.

در چنین شرایطی، سخنان و مواضع نخست‌وزیر جنایت‌کار رژیم صهیونیستی نشان دهنده یک آماده‌سازی برای افکار عمومی است تا در صورت احتمال از دست دادن انتخابات، یک حمله دیگر را آغاز کند.

پس از چندین روز ریزی مذاکره‌کنندگان مشخص شد آمریکا می‌خواهد نابودی قدرت هسته‌ای ایران را به نخستین گام توافق جدید تبدیل کند

مطالبه مجدد هسته‌ای؛ نتیجه کم‌کاری در تنگه هرمز

پاسخ آمریکا به طرح هفت‌روزه ایران، در حالی از مسیر میانجی‌های قطری به عراقچی رسیده که گزارش‌ها از باقی‌ماندن اختلاف بر سر ترتیب اجرای تعهدات حکایت دارد؛ اختلافی که اکنون به نقطه اصلی مناقشه فعلی تبدیل شده است. همزمان،

دولت نیز از ارائه پیشنهاد آمریکا به رئیس‌جمهور خبر داده و روایت‌های متناقض درباره امتیازات هسته‌ای، زمان‌بندی اقدامات و سرنوشت تنگه هرمز، فضای مذاکرات کنونی را پیچیده‌تر کرده است.

محسن فرهمند
روزنامه‌نگار

پاسخ واشنگتن به پیشنهاد موسوم به «طرح هفت‌روزه» ایران، اکنون به تهران رسیده اما با یک زیاده‌خواهی جدید همراه شده است. رویترز گزارش داده «عراقچی پاسخ آمریکا را از میانجی‌های قطری در دوحه دریافت کرده و تیم مذاکره‌کننده ایران شامگاه گذشته با این میانجی‌ها دیدار داشته است. قرار است پاسخ آمریکا در تهران بررسی شود.» فاطمه مهاجرانی، سخنگوی دولت، نیز اعلام کرده «پیشنهاد طرف آمریکایی امروز از سوی وزیر امور خارجه به رئیس‌جمهور ارائه شده است. پرونده اکنون در سطح تصمیم‌گیری عالی کشور بررسی می‌شود.»

دولت در طرح هفت‌روزه بر کاهش فشار اقتصادی و دریایی پیش از ورود به مرحله هسته‌ای تأکید دارد؛ واشنگتن نیز امتیاز هسته‌ای پیش از رفع اهرم‌های فشار می‌خواهد. اکسیوس به نقل از یک مقام آمریکایی نوشته است «دو طرف درباره زمان‌بندی تعهدات و اینکه چه کسی ابتدا چه اقدامی انجام دهد اختلاف دارند و کاخ سفید نیز توافق بدون رسیدگی به مسائل هسته‌ای را نمی‌پذیرد.»

پاتریک وینتور، دبیر دیپلماسی گاردین می‌گوید تفاوت طرح جدید ایران با تفاهم‌نامه ژوئن بیش از هر چیز در «سرعت اجرا» است. در چارچوب ژوئن، قرار بود مذاکرات هسته‌ای پس از ۶۰ روز آغاز شود، اما در پیشنهاد جدید، ایران آغاز گفت‌وگو را به روز هفتم رسانده است؛ یعنی یک روز پس از بازگشایی تنگه در روز ششم. در روز هفتم نیز گفت‌وگو درباره برنامه هسته‌ای و تدوین پروتکلی برای بازگشت بازرسان سازمان ملل و بازدید از سایت‌های آسیب‌دیده و ذخایر اورانیوم غنی‌شده آغاز می‌شود.

این زمان‌بندی، دست‌کم در روایت گاردین، برای رد ادعای «خرید زمان» اهمیت دارد. طبق این ادعا تهران می‌خواهد نشان دهد برای بازگشت فوری به گفت‌وگو آمادگی دارد و اختلاف بر سر اصل مذاکره نیست.

با این حال، اکسیوس تصویری متفاوت از اولویت‌های واشنگتن ارائه می‌دهد. این رسانه به نقل از مقام‌های آمریکایی

گزارش کرده کاخ سفید برگزاندن فوری امتیازات هسته‌ای اصرار دارد و تأکید می‌کند توافقی بدون رسیدگی به موضوع هسته‌ای وجود نخواهد داشت. همان گزارش می‌گوید ایران در برخی موضوعات هسته‌ای انعطاف نشان داده، اما دو طرف همچنان درباره زمان‌بندی تعهدات فاصله دارند.

بازی دولت در زمین دشمن

عجیب‌تر آنکه ایرنا خبرگزاری رسمی دولت نیز در روایتی از مسئله، تلویحاً از همین ادبیات «خرید زمان» استفاده کرده و نوشته اهمیت زمانی پیشنهاد در آن است که ایران می‌کوشد این اتهام را خنثی کند. این روایت یک پرسش را پیش می‌کشد: چرا باید اصل فشار تبلیغاتی طرف مقابل، یعنی متهم کردن تهران به فرار از مذاکره، نقطه عزیمت تحلیل رسمی دولت قرار گیرد؟ مسئله قابل بررسی، سنجش دقیق تعهدات متقابل است.

در گزارش ایرنا، خواسته‌های منتسب به آمریکا شامل توقف غنی‌سازی جدید تا زمان توافق نهایی، تعیین تکلیف ذخایر اورانیوم غنی‌شده به‌ویژه مواد با غنای بالا، نظارت از آنس بر سایت‌های آسیب‌دیده و ذخایر هسته‌ای، دریافت تضمین درباره فعالیت سانتریفیوژها و جلوگیری از بازگشت درگیری‌ها در تنگه هرمز و دیگر آبراه‌های منطقه عنوان شده است. اگر این فهرست و انتساب‌ها درست باشد، ظن‌های خطرناکی در خصوص هدف واقعی آمریکا از این پاسخ و خواسته‌ها یعنی احتمال سو استفاده آمریکا برای چندین و چندمین بار از اقدامات حسن نیت ساز ایران برای ضربه بیشتر به ذهن متباد می‌شود، باید پرسید این مجموعه درخواست‌ها صرفاً چارچوب اعتمادساز است یا می‌تواند به سازوکاری برای دریافت تصویری کامل‌تر از وضعیت هسته‌ای ایران برای برداشتن گام جدید جنگ تبدیل شود.

این خواسته‌ها که نشان دهنده این است که موضع به شدت اشتباه و خطرناک پزشک‌یان در گزارش فاکس نیوز و چراغ سبز به بازرسی‌ها از تأسیسات بمباران شده و همچنین نابودی اورانیوم ۶۰ درصد، ترامپ رانه در مسیر کاهش تنش که در مسیر افزایش خواسته‌ها تحریک کرده است.

سابقه فراموشی نشدنی

آمریکا به خصوص آمریکای ترامپ بارها نشان داده است حتی یک تجربه موفق از مذاکره و دیپلماسی با هیچ کشوری در جهان نداشته و به مذاکره تنها و تنها به عنوان ابزار فریب و کمک‌کننده هدف سلطه‌گرانه خود می‌نگرد. در تفاهم‌نامه اسلام‌آباد با ادبیاتی فریب‌آمیز و وسوسه‌برانگیز برای مقامات مذاکره‌کننده ایرانی و در عین حال تفسیرپذیری زیاد متنی طراحی شده که کارکرد آن فقط خنثی کردن فشار بحران جهانی بازارهای نفتی به عنوان پاشنه آشیل آمریکا بود و بعدتر ونس این را به وضوح اعلام و در حالی که قالبیاف هنوز در حال تعریف از اسلام‌آباد است ترامپ آن را کاغذپاره‌ای بیشتر خواند.

مهدی خراتیان کارشناس سیاسی در تشریح وضعیت خطرناک انفعال فعلی در پیامی عنوان داشت: «انفعال نه تنها سایه جنگ را دور نمی‌کند. بلکه جنگ را به دنبال دارد فریب کسانی که اینروزها با سیل اخبار نادرست و جهت‌دار از ناکارآمدی نفت و تنگه میگویند و در گوش شما مرتب می‌خوانند که ایران شانس ندارد و تلویحاً نسخه تسلیم در برابر آمریکا می‌پیشنند را نخورید میزان همبستگی نفت با بازدهی اوراق قرضه به روایتی بیشترین میزان در کل تاریخ و به روایتی بیشترین میزان از سه دهه گذشته پس از جنگ عراق است و همه اینها به واسطه اختلال در هرمز به دست آمده است.»

وی در ادامه گفت: «هر تکان ایران یا انصار بقضای بازارهای مالی جهان را تکان می‌دهد فدرال رزرو در آستانه تصمیمات مهمی در ماه اکتبر است ذخایر جهانی نفت در آستانه سطح استرس عملیاتی است. این شرایط به راحتی تکرار شدنی نیست با تکرار انفعال و افراط در سیگنال مذاکره ترامپ را به جنگ تحریک نکنید اشتباهات جنگ ۱۲ و ۴۰ روزه را تکرار نکنید و غافلگیر نشوید محض رضای خدا از تجربیات پیشین درس بگیرید. با یکی از بزرگترین هجمه‌های جنگ روانی جهت‌ادراک سازی نادرست در مقامات عالی کشور مواجیم»

یادداشت

فرمان جدید موساد برای عادی سازی جنگ داخلی

پدرام حسینی
روزنامه‌نگار

فضای کنونی در جبهه دشمنان ایران، شباهت خیره‌کننده‌ای به هفته‌ها و ماه‌های منتهی به جنگ ۳۹ روزه و روز نهم اسفند یافته است. توالی تکرار اتفاقات میان دو جنگ ۱۲ روزه و ۳۹ روزه، این بار با سرعتی بیشتر در حال بازتولید است؛ همان الگوی التهاب‌آفرینی، امید بستن به آشوب داخلی و آماده‌سازی زمینه برای رویارویی سخت‌تر. این بار نیز آمریکا و اسرائیل در تلاش هستند که سناریوی ماه ۱۴۰۴ را تکرار و به واسطه خیانت در ایران، ایران و نه تنها جمهوری اسلامی را برای همیشه خنثی کنند.

در این میان، شبکه اینترنت‌شنال در سایه امید به آشوب در ایران و با تکیه بر ادعان مقامات آمریکایی به وجود طرح برای ایجاد ناآرامی، صراحتاً خواستار توقیف اموال ملت ایران و تأمین هزینه اقدامات تروریستی علیه همان ملت از جیب خودشان شده است. این شبکه آشکارا از فاز رسانه‌ای عبور کرده و وارد فاز ترویج تروریسم شده است. تسلیح آشوب‌گران و دامن‌زدن به جنگ داخلی، دغدغه جدید این شبکه اسرائیلی است تا بار دیگر توطئه دیمه را تکرار کند و شانس بد خود برای تحقق کودتا در ایران را بیازماید.

اینترنت‌شنال نمود منحصر به فردی از ایجاد یک شبکه تلویزیونی برای فرماندهی و سازماندهی تمام و کمال تروریسم علیه یک کشور است. این شبکه به اتاق فرمان آشوب و تجویز حمله مسلحانه تبدیل شده؛ جایی که دیگر سخن از خبر نیست، بلکه التهاب‌آفرینی و تشدید درگیری بخش پررنگ هویت آن است.

دیالوگ‌های اخیر این شبکه تروریستی، عمق خیانت به ایران و خدمت‌گزاری به منافع آمریکا را آشکار می‌کند دیالوگ‌هایی همچون «مسلح کردن مردم، مسلح کردن شهروندان، مسلح کردن معترضان» و تکرار این جمله که «اگر دولت آمریکا به جای ارسال نیروی زمینی، داخل ایران را مسلح کند، این اقدام در کنار محاصره تنگه هرمز می‌تواند سرنوشت جنگ را تغییر دهد.» نشان دهنده عادی سازی جنگ داخلی است.

این ادبیات، نه تحلیل سیاسی، که دستورکار عملیاتی برای کشاندن کشور به ورطه جنگ داخلی و استفاده از سرمایه ملت علیه امنیت ملی است. این خیال‌خام به وقوع نخواهد پیوست چون مردم در صحنه‌اند. رهبری انقلاب در وصف تجمعات شبانه ملت ایران اعلام داشتند: «هم‌اکنون در سرتاسر ایران اسلامی که مزین به حضور ایرانیان از اقوام متنوع است، اعلام آمادگی‌های مختلف و به خصوص آمادگی‌های مسلحانه وجود دارد تا آوردگاهی بسازد که ایشان را نام، و دشمن‌شان را ننگ نصیب کند.» ملت ایران با همین آمادگی و همبستگی ملی، پاسخ قاطع خود را به اتاق فرمان‌های تروریستی و طرح‌های آشوب خواهد داد.

فریب آمریکا و تکرار یک اشتباه

آنچه واضح است این است که اگر قرار باشد دولت ابتدا اهرم‌های فشار را کنار بگذارد و سپس منتظر امتیازهای وعده‌داده‌شده بماند، کشور به عقیده بسیاری از کارشناسان در معرض جنگی قرار خواهد گرفت که پیش‌تر به واسطه فریب خوردن در دیپلماسی ابزارهایش را نیز از دست داده است. معیار پیروزی ایران بر آمریکا هرمز و هسته‌ای است.

نوبنیاد

■ صاحب امتیاز: محسن منصوری
■ مدیر مسئول: حمیدرضا بیانی
■ تلفن: ۰۲۱-۸۸۴۹۹۳۷۲
■ کدپستی: ۱۵۹۸۹۷۵۷۱۵

■ آدرس: خ ســـپهبد قـرنی خ شـــاداد پلاک ۲۲ واحد پنج
■ چاپخانه: صمیم

nobonyadonline nobonyadonline
nobonyadonline.ir

فرهنگ
C U L T U R A L

■ پنجشنبه ۹ مهر ۱۴۰۵ ■ سال اول ■ شماره ۱۴۸ ■

یادداشت

بیژن مرتضوی به کمک اهالی کوچه وفاق آمد

علی نقدی
روزنامه‌نگار

بیژن مرتضوی پس از آنکه چند روز پیش در واکنش به خبرمنتشرشده توسط بهمن بابازاده اعلام کرد بازگشتش به ایران شایعه‌ای بیش نیست عصر چهارشنبه هشتم مهرماه از طریق فرودگاه امام خمینی وارد کشور شد. نکته قابل تأمل این است که مرتضوی این خبر را در یک لایو مشترک با امین فردین که به عنوان پاپاراتزی بدنام فضای مجازی شناخته می‌شود اعلام کرد. مسئله حائز اهمیت در این میان تحلیل واکنش هیجانی رسانه‌های موسوم به وفاقی است زیرا این رسانه‌ها اخبار مربوط به چهره‌های به اصطلاح فرهنگی و هنری را با آب و تاب فراوان منتشر می‌کنند تا سرمایه اجتماعی جریان سیاسی متبوع خود را به منظور بی‌اثر کردن حضور خیابانی مردم مبعوث تقویت نمایند. احتمالاً مسعود بهنود شادمهر عقیلی مارتیک قره‌خانیان و سایرین هم برمی‌گردند تا دولت برای خودش دستاورد جعل کنند. این بازگشت‌ها در شرایط کنونی جامعه‌ما معنایی فراتر از یک سفر ساده شخصی دارد و باید با دقت نظر بیشتری مورد بررسی قرار گیرد زیرا رسانه‌های وفاقی همواره تلاش کرده‌اند تا با بزرگ‌نمایی اخبار حاشیه‌ای افکار عمومی را از مشکلات اصلی و واقعی مردم دور نگه دارند. همه این اتفاقات در حالی رخ می‌دهد که کشور در شرف آغاز یک جنگ دیگر است و قیمت دلار نیز افسار پاره کرده و نگرانی‌های معیشتی عمیقی را برای شهروندان ایجاد نموده است. در نهایت نباید بازگشت خارج‌نشینان به ایران را به شکلی سهل‌انگارانه تحلیل کرد چرا که این رویدادها در بستر شرایط خاص سیاسی و اقتصادی رخ می‌دهند و هرگونه تفسیر سطحی می‌تواند به گمراهی افکار عمومی منجر شود. استفاده ابزاری از چهره‌های هنری برای اهداف سیاسی در شرایط بحرانی نه تنها کمکی به حل مشکلات نمی‌کند بلکه اعتماد عمومی را بیشتر خدشه‌دار می‌سازد. رسانه‌ها باید به جای تمرکز بر حواشی زودگذر به ریشه‌های اصلی نارضایتی‌ها بپردازند و صدای واقعی مردم را منعکس کنند.

تهدا در این صورت است که می‌توان امیدوار بود جامعه از دام قطبی‌سازی‌های کاذب رهایی یابد و به سمت گفتگوی سازنده حرکت کند. تحلیل‌گران هم در این رابطه نباید کوتاهی کنند؛ آن‌ها وظیفه دارند با نگاهی انتقادی و دور از احساسات لحظه‌ای به ارزیابی این پدیده‌ها بپردازند تا از تبدیل شدن فرهنگ به ابزار بازی‌های سیاسی جلوگیری شود.

با گذشت چندماه از نمایشگاه مجازی، هنوز تکلیف نمایشگاه کتاب مشخص نشده است!

کتاب‌کشی در روز روشن

پیش‌تر، ابراهیم حیدری مدیرعامل خانه کتاب، از تشکیل نخستین جلسه شورای سیاست‌گذاری و بحث درباره زمان، مکان و کشورهای مهمان خبر داده بود؛ اما گذر زمان و تغییر مداوم تاریخ‌های پیشنهادی از شه‌ریور تا آبان، نشان‌دهنده بی‌توجهی عمیق دولت و نهادهای همسو نسبت به جشنواره کتاب است. از سوی دیگر، علی‌رغم طرح نام پاکستان به‌عنوان مهمان احتمالی این رویداد، هیچ اقدام عملی صورت نگرفت، آنهم درحالی‌که در میانه یک جنگ تمدنی، تعطیلی نمایشگاه خیانتی به نیازهای اساسی فرهنگی مردم محسوب می‌شود.

درحالی‌که قائم‌مقام نمایشگاه کتاب از رایزنی‌های گسترده با شورای تأمین استان و سایر نهادهای ذی‌ربط برای برگزاری این رویداد فرهنگی خبر داده بود، رئیس نمایشگاه کتاب ادعا کرد که وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی هنوز نامه‌ای رسمی برای هماهنگی با شورای تأمین ارسال نکرده است. این تناقض آشکار در مواضع مسئولان، تردیدهایی جدی درباره اراده واقعی متولیان امر برای برگزاری نمایشگاه ایجاد کرده است. به نظر می‌رسد برخی نهادها به‌جای تسهیل‌گری، در پی یافتن بهانه‌هایی برای حذف این رویداد حیاتی هستند. حال آنکه

مسعود حنیفی
روزنامه‌نگار

تناقضات فزاینده در اظهارات مسئولان دولت، زنگ خطری جدی برای آینده نمایشگاه بین‌المللی کتاب تهران به صدا درآورده است. درحالی‌که قائم‌مقام نمایشگاه کتاب مدعی انجام رایزنی‌های موثر با شورای تأمین استان و دیگر نهادهای امنیتی و اجرایی شده بود، رئیس نمایشگاه کتاب با صراحت اعلام کرد که وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی هنوز حتی یک نامه رسمی جهت هماهنگی با شورای تأمین استان ارسال نکرده است. این شکاف عمیق میان «ادعای رایزنی» و «واقعیت عدم مکاتبه»، تصویری مبهم و نگران‌کننده از مدیریت بحران‌زده این رویداد بزرگ فرهنگی ارائه می‌دهد. گویا ارشاد اراده چندانی برای برگزاری نمایشگاه کتاب ندارد و به‌جای حل‌موانع، در جستجوی بهانه‌هایی برای از دور خارج کردن این رویداد است. این بی‌توجهی ریشه‌های عمیق‌تری هم می‌شود.

در مردادماه، ابراهیم حیدری، مدیرعامل خانه کتاب، از برگزاری نخستین جلسه شورای سیاست‌گذاری خبر داد؛ جلسه‌ای که قرار بود سرنوشت نمایشگاه را روشن کند. اعضا در آن نشست درباره زمان احتمالی برگزاری، مکان رویداد، و کشورهای مهمان گفت‌وگو کردند. همان زمان نیز می‌شد حدس زد که دولت و برخی از نهادهای همسو علاقه‌ای به جشنواره کتاب ندارند. دلیل این شائبه، رفتار پراکنده اعضای شورای سیاست‌گذاری بود که هرکدام زمانی متفاوت را برای برگزاری جشنواره تعیین کردند؛ از اواخر شهریور گرفته تا مهر و آبان.

این تشتت آراء و نبود یک برنامه منسجم، نشان داد که تصمیم‌گیرندگان با توانایی اجرا ندارند یا انگیزه‌ای برای موفقیت رویداد نمی‌بینند. حتی اسم پاکستان به‌عنوان کشور مهمان نمایشگاه مطرح شد، اما هیچ اتفاقی در نهایت رخ نداد و تمام

یادداشت

حجاب از ویت‌ترین‌ها حذف شده است؛ دولت کجاست؟

سعید مصباح
روزنامه‌نگار

کافیست برای خرید یک مانتو زنانه در بازارها و بوتیک‌ها گشتی بزنید تا متوجه فاجعه‌ای شوید که خیلی بی‌سروصدا در حال رخ دادن است. برای پیدا کردن یک مانتو که حداقل حجاب را داشته باشد مجبورید ساعت‌ها بوتیک‌گردی کنید و احتمالاً دست‌آخر نیز با دست خالی به خانه باز می‌گردید. اغلب فروشگاه‌ها به جای مانتو پیراهن‌هایی را به شما نشان می‌دهند که با هر عقل و منطقی که به آن نگاه می‌کنید، نمی‌شود نام مانتو را بر آن گذاشت.

مسئله فقط تغییر سلیقه طراحان نیست؛ با عقب‌نشینی آشکار در تولید و عرضه پوشاک زنانه مواجهیم که تولیدکنندگان و دستگاه‌های مسئول هردو در آن نقش دارند. امروز حتی زنی که می‌خواهد با رعایت حجابی عرفی و نسبی در جامعه حاضر شود، برای تهیه لباس مناسب مشکل دارد. گویی شکل‌های متعارف و حداقلی پوشیدگی نیز به حاشیه رانده شده‌اند.

بخش مهمی از ماجرا به تولیدکنندگانی برمی‌گردد که به جای پاسخ‌گویی به نیاز جامعه ایرانی، به الگوبرداری از جریان غالب بازار بسنده کرده‌اند. وقتی ویت‌ترین فروشگاه‌ها پر از لباس‌های مشابه است، اما پیدا کردن یک مانتوی مناسب به جست‌وجویی طولانی تبدیل می‌شود، نمی‌توان از مسئولیت طراحان و تولیدکنندگان چشم‌پوشی کرد. چرا زنی که به پوشش متعارف و آبرومندانه علاقه دارد، باید برای خرید لباس با چنین دشواری‌ای روبه‌رو شود؟ آیا همه مصرف‌کنندگان باید خود را با سلیقه تحمیل‌شده بازار تطبیق دهند؟

سال‌هاست درباره الگوی پوشش و ضرورت ترویج سبک زندگی ایرانی سخن گفته می‌شود، اما حاصل این سیاست‌گذاری‌ها در کدام بخش از بازار دیده می‌شود؟ اگر مسئولان به تقویت الگوی پوشش جامعه اسلامی اعتقاد دارند، چرا برای حمایت از تولیدکنندگان، توسعه طراحی ایرانی و افزایش دسترسی مردم به پوشاک متناسب با حجاب، برنامه‌ای مؤثر ندارند؟ نمی‌شود تمام توان دستگاه‌های فرهنگی را صرف نصیحت‌کردن و در مقابل، نسبت به واقعیت بازار بی‌تفاوت ماند. تناقض ماجرا همین جاست؛ از یک طرف درباره حجاب مطلوب سخن گفته می‌شود و از طرف دیگر، بازار پله و رها به نظر می‌رسد.

درواقع، حجاب را نمی‌توان فقط در خیابان، نوشتار و سخنرانی مطالبه کرد، اما بازار پوشاک را به حال خود رها ساخت. وقتی مانتوی مناسب به کالایی دشوار با تبدیل‌شده، باید هم از تولیدکننده پرسید چرا این نیاز را نادیده گرفته و هم از دولت پرسید چرا برای اصلاح وضعیت اقدامی مؤثر نکرده است. اگر قرار است سیاست فرهنگی جدی گرفته شود، باید آثار آن در زندگی روزمره مردم دیده شود؛ وگرنه فاصله میان شعارهای توخالی و واقعیت ویت‌ترین‌ها هر روز بیشتر خواهد شد.

مستند «ملاقات با آتش» به کارگردانی محمد رحیمی، با تمرکز بر نقش آتش‌نشانان در جنگ و دشواری‌های عملیات امدادرسانی زیر بمباران، مراحل پایانی پس‌تولید را پشت سر می‌گذارد. این مستند روایتی از ایستادگی آتش‌نشانان و مردم در برابر آتش‌سوزی‌های ناشی از

حملات هوایی به تهران ارائه می‌دهد و به سراغ بخش‌هایی کمتر دیده‌شده از تلاش نیروهای امدادی در شرایط جنگی می‌رود؛ نیروهایی که برای مهار آتش و نجات جان شهروندان، در موقعیت‌هایی پرخطر و زیر سایه حملات هوایی فعالیت می‌کردند.

یکی از محورهای این اثر، بررسی حوادثی همچون آتش‌سوزی انبار نفت شهران و دیگر مراکز صنعتی است؛ حوادثی که ابعاد عملیات امدادرسانی در شرایط بحرانی و دشواری مواجهه با آتش‌سوزی‌های گسترده را آشکار می‌کنند. «ملاقات با آتش» به تهیه‌کنندگی مهدی واشقانی و تدوین آبتین جهانیان، با مجری‌طرحی خانه مستند و در مرکز مستند سوره تولید شده است. این اثر می‌کوشد تصویری از مسئولیت‌پذیری و فداکاری آتش‌نشانان در روزهای جنگ ارائه دهد؛ روایتی از تلاش‌هایی که در هیاهوی حملات، برای حفظ جان مردم و مهار بحران ادامه داشت.

«ملاقات با آتش»؛

روایت ایستادگی

آتش‌نشانان زیر

بمباران